Dosarul nr. 2-8434/24
2-24068603-12-2-25062024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 februarie 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan
Grefier Nicolae Todosî

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Boldișor împotriva lui Mihail Ghilușca cu privire la restituirea împrumutului și încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de către Mihail Ghilușca împotriva lui Victor Boldișor cu privire la constatarea ineficienței actului juridic și încasarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 21 iunie 2024, Victor Boldișor, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Ghiluşca cu privire la restituirea împrumutului și încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 20 iunie 2022, Mihail Ghiluşca a luat cu împrumut de la el suma de 6 500 Euro, care urma a fi restituită până la data de 20 decembrie 2022.

A susținut că, împrumutul menționat urma a fi rambursat parțial, lunar, pînă la data de 20 a fiecărei luni, fapt confirmat prin recipisa semnată la data de 20 iunie 2022.

A menționat că, a predat mijloace bănești în sumă de 6 500 Euro, iar pârâtul urma să ramburseze acești bani până la data de 20 decembrie 2022 inclusiv.

A afirmat că, ulterior semnării recipisei și primirii banilor, Mihail Ghiluşca nu și-a onorat obligațiile asumate și până în prezent înregistrează o datorie în mărime de 6 500 Euro.

A notat că, întrucât a acordat pârâtului suma menționată cu titlu de împrumut, la data de 03 martie 2023, i-a expediat o somație de plată, solicitând executarea obligațiilor contractuale în termen de 7 zile calendaristice.

A specificat că, pârâtul, până la momentul depunerii acțiunii, nu și-a executat obligația de plată, iar, având în vedere imposibilitatea soluționării litigiului pe cale amiabilă, este nevoit să se adreseze instanței de judecată pentru apărarea drepturilor sale.

A reiterat că, din momentul executării obligației de către împrumutător, prin transmiterea sumei de 6 500 Euro, pârâtul nu a efectuat nicio plată, eschivându-se de la îndeplinirea obligațiilor contractuale. Prin urmare, la data depunerii cererii de chemare în judecată, pârâtul are o datorie contractuală față de el în sumă de 6 500 Euro.

A invocat că, potrivit recipisei semnate la data de 20 iunie 2022, în caz de nerestituire a sumei împrumutate în termenul stabilit (20 decembrie 2022), împrumutatul este obligat să achite o penalitate în mărime de 0,2 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, care va fi calculată începând cu data de 23 decembrie 2022, iar împrumutătorul își rezervă dreptul de a se adresa în instanța de judecată pentru restituirea sumelor datorate.

A notat că, pentru perioada de întârziere 23 decembrie 2022 – 20 iunie 2024 (544 zile), debitorul este obligat să achite suplimentar o penalitate în sumă de 7 072 Euro (6 500 x 0,2 % = 13 Euro/zi x 544 zile = 7 072 Euro).

A precizat că, reclamantul este în drept să solicite o penalitate mai mare de 7072 Euro, însă ținând cont de faptul că datoria principală este de 6 500 Euro, consideră oportună reducerea penalității la suma de 3 500 Euro.

A relevat că, fiind nevoit să se adreseze în instanța de judecată, a suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 290 lei și a taxei de timbru în mărime de 200 lei, precum și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 6 000 lei, în temeiul contractului de asistență juridică încheiat cu Cabinetul Avocatului „Radu-Ștefan Patrașanu”.

Astfel, reieșind din circumstanțele enunțate, în temeiul art. 774, 775 alin. (1), 776, 858 alin. (2), 947 alin. (1), 1242 alin. (1) din Codul civil și art. 82, 94, 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, solicită admiterea acțiunii și încasarea de la pârât în beneficiul său a datoriei în mărime de 6 500 Euro, a penalității contractuale în mărime 3 500 Euro, a taxei de timbru în mărime de 200 lei, a taxei de stat în mărime de 6 290 lei și a cheltuielilor de asistența juridică în mărime de 6000 lei.

La data de 14 august 2024, Mihail Ghilușca a depus referință, în care a indicat că, îl cunoaște pe reclamantul Victor Boldișor de aproximativ cinci ani.

A susținut că, la data de 20 iunie 2022, aflându-se la domiciliul lui Victor Boldișor, în r-nul Orhei, s. Bolohan, au convenit să folosească automobilul acestuia, de model ***** cu posibilitatea ulterioarei răscumpărări. Totodată, au convenit asupra prețului automobilului în sumă de 6 000 Euro în rate.

A notat că, în aceeași zi, la data de 20 iunie 2022, la notarul Cristina Veverița, în absența sa, a fost întocmită o procură pe numele lui cu drept exclusiv de posesie și administrare a automobilului.

A specificat că, începând cu data de 20 iunie 2022, a avut în posesie și administrare automobilul menționat, însă la scurt timp a comis un accident rutier, în urma căruia două automobile au fost grav deteriorate.

A invocat că, în discuțiile telefonice și directe cu reclamantul Victor Boldișor, i-a comunicat că, a suportat cheltuieli considerabile pentru reparația celor două automobile implicate în accident și nu dispune de mijloace bănești suficiente pentru reparația automobilului.

A declarat că, i-a spus lui Victor Boldișor că, reparația automobilului va dura, dar nu refuză efectuarea acesteia, automobilul fiind ulterior reparat de mecanicul Andrei Munteanu.

A subliniat că, în discuțiile telefonice și directe cu Victor Boldișor, i-a comunicat că, refuză să cumpere automobilul, nici măcar în rate, deoarece nu dispune de mijloace bănești, iar la începutul lunii august 2023, i-a restituit automobilul reparat și în stare funcțională.

A susținut că, la data de 05 iulie 2023, Victor Boldișor a depus la Inspectoratul de poliție Orhei o cerere, prin care a solicitat localizarea și returnarea automobilului, întrucât a expirat termenul de valabilitate al procurii și el nu și-a onorat obligațiile de achitare a autovehiculului ce-i aparține, înstrăinându-l unei terțe persoane.

A notat că, ulterior, în fața organului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Orhei, reclamantul a declarat că, a depus o cerere la Judecătoria Chișinău pentru examinarea litigiului privind automobilul, menționând că deține o recipisă, prin care s-a convenit ca pârâtul să folosească automobilul, cu posibilitatea răscumpărării în rate, însă a refuzat să anexeze recipisa la materialele procesului penal.

A subliniat că, procurorul din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Alexandru Morgan, examinând probele acumulate în procesul penal nr. 20232700509, înregistrat la data de 12 iulie 2023, a constatat că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 190 din Codul penal și nici ale altor infracțiuni prevăzute de Codul penal, iar prin ordonanța din 10 august 2023 a dispus refuzul începerii urmăririi penale, din motivul că nu sunt întrunite elementele infracțiunii.

A invocat că, din analiză cererii de chemare în judecată rezultă că, reclamantul pretinde existența unui raport obligațional între acesta, în calitate de împrumutător și el, în calitate de împrumutat, iar esența pretinsului raport material litigios se rezumă la existența unui contract de împrumut materializat în forma unei recipise.

A relatat că, potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul afirmă că, recipisa din 20 iunie 2022 întrunește toate cerințele de formă și conținut prevăzute de Codul civil, însă, contrar acestor afirmații, potrivit cărora recipisa ar atesta respectarea tuturor cerințelor legislației în vigoare, pune la îndoială validitatea și legitimitatea acestui „document” și consideră că, recipisa din 20 iunie 2022 nu constituie o probă utilă, veridică, suficientă și necesară, care să ateste sau să confirme existența unui raport juridic de împrumut și nici să consfințească natura și conținutul pretinsului raport obligațional.

A specificat că, pretinsul contract de împrumut din 20 iunie 2022 ar fi trebuit să reprezinte o înțelegere prin care împrumutătorul Victor Boldișor se obliga să îi transmită în proprietate suma de 6 500 Euro, iar el să o restituie până la 20 decembrie 2022.

A relatat că, pretinsul contract de împrumut încheiat la 20 iunie 2022 se pretinde a fi un act juridic bilateral. Or, un asemenea contract ar fi trebuit să conțină manifestarea de voință concordantă a ambelor părți, atât a reclamantului, cât și a pârâtului. Totuși, conținutul recipisei confirmă în mod incontestabil că, recipisa din 20 iunie 2022 nu conține elementele esențiale ale unui act juridic, întrucât împrumutătorul nu își manifestă exteriorizat voința de a oferi împrumutatului un împrumut în sumă de 6 500 Euro, sumă care ar fi urmat să fie restituită până la data de 20 decembrie 2022. Recipisa nu este semnată de către pretinsul împrumutător Victor Boldișor, iar textul acesteia nu conține nicio mențiune privind caracterul ireal și translativ de proprietate al mijloacelor bănești în sumă de 6 500 Euro. Cu alte cuvinte, recipisa din 20 decembrie 2022 nu confirmă că, în aceeași zi, reclamantul Victor Boldișor i-ar fi transmis efectiv în proprietate mijloacele bănești în sumă de 6 500 Euro.

A susținut că, conținutul recipisei confirmă că, pretinsul împrumutător, Victor Boldișor nu și-a manifestat voința nici în ceea ce privește aplicarea penalității pentru încălcarea termenului de rambursare a pretinsei datorii, în mărime de 0,2 % din suma neachitată la data de 21 decembrie 2022, pentru fiecare zi de întârziere.

A notat că, potrivit conținutului recipisei, la data de 20 iunie 2022, reclamantul nu i-a oferit un împrumut în sumă de 6 500 Euro, iar el nu a primit această sumă.

A comunicat că, o interpretare gramaticală elementară a sintagmei „i-au cu împrumut suma de 6 500 Euro de la cet. Victor Boldișor” are o singură semnificație posibilă și, anume, pârâtul, în realitate nu a primit la data de 20 iunie 2022 de la reclamant mijloace bănești în sumă de 6 500 Euro.

A menționat că, la începutul lunii iunie 2022, a avut o înțelegere verbală cu reclamantul privind intenția de a cumpără automobilul la prețul de 5 500 Euro,

achitabil în rate. Totodată, a menționat că urma să verifice starea tehnică a automobilului la un mecanic/specialist sau într-un autoservice.

A declarat că, mecanicul auto care a verificat automobilul i-a comunicat că starea tehnică a acestuia lasă foarte mult de dorit și necesită reparații.

A specificat că, a reparat exteriorul automobilului, achitând 1 100 Euro, însă specialiștii au indicat necesitatea efectuării urgente a reparațiilor la cutia de viteză, puntea din spate, etc. În aceste condiții, l-a contactat telefonic pe Victor Boldișor și au convenit să restituie automobilul, iar în eventualitatea în care acesta va fi reparat, pârâtul este dispus să îl cumpere. Aproximativ doi ani mai târziu, Victor Boldișor i-a comunicat că, automobilul a fost reparat și i-a solicitat copia buletinului de identitate pentru întocmirea la notar a contractului de vânzare-cumpărare. Victor Boldișor i-a asigurat că, cutia de viteză, puntea și alte componente au fost reparate, iar starea tehnică a automobilului este bună. La solicitarea sa, Victor Boldișor i-a dat actele, însă nu i-a prezentat contractul de vânzare - cumpărare al automobilului. În schimb, profitând de naivitatea și încrederea acestuia, i-a eliberat o procură cu drept de posesie și folosire a automobilului pe un termen de 6 luni și nu contractul de vânzare-cumpărare, declarând că acest contract va fi întocmit după achitarea integrală a costului automobilului.

A invocat că, ulterior, timp de o săptămână, a verificat la autoservice starea tehnică a automobilului, iar concluzia a fost identică cu cea anterioară, întrucât specialiștii care au examinat automobilul au constatat multiple defecțiuni tehnice, inclusiv un zgomot de la cutia de viteză, foarte greu se schimbau vitezele, precum și un vuiet la puntea (most), exact ca și în prima zi în care a preluat automobilul. Astfel, s-a constatat că reclamantul nu a reparat automobilul, inclusiv cutia de viteză, puntea (most) și alte componente, inducându-l intenționat în eroare prin afirmația că vehiculul ar fi fost reparat. Imediat, l-a contactat telefonic pe Victor Boldișor și i-a comunicat că, refuză să cumpere automobilul, deoarece a fost indus în eroare cu privire la efectuarea reparațiilor. Totodată, i-a spus că, poate să-și ia automobilul în orice zi. În consecință, reclamantul i-a declarat că, are cunoscuți și se poate înțelege cu aceștia pentru a-i vinde piese de schimb. În acest context, a reiterat lui Victor Boldișor că, nu va repara automobilul, întrucât încă de la început au agreat că, acestea urmau să fie realizate de către acesta.

A comunicat că, peste câteva zile trebuia urgent să livreze o bucătărie și un dulap în cartierul „Telecentru”, iar neavând altă unitate de transport, a hotărât să efectueze livrarea cu automobilul lui Victor Boldișor, care se afla parcat pe teritoriul de producere al companiei sale. În timp ce se deplasa pe strada Crucii (Botanica), în momentul frânării, a fost imposibil să scoată automobilul din viteză, deoarece cutia de viteză nu a fost reparată de Victor Boldișor, motiv pentru care a avut loc un accident rutier. Din motive obiective și subiective, a fost în

imposibilitate de a repara automobilul accidentat. În luna iunie 2023, automobilul a fost plasat pentru reparație la autoservice-ul din municipiul Chișinău, str. Uzinelor, la mecanicul Andrei Munteanu. Reparația a durat mai mult timp.

A susținut că, la data de 13 august 2023, automobilul reparat a fost restituit personal de el reclamantului Victor Boldișor, care nu a avut nicio obiecție sau pretenție privind calitatea reparației efectuate în urma accidentului. La restituirea automobilului, el a solicitat insistent restituirea recipisei din 20 iunie 2022, însă reclamantul a refuzat, motivând că nu o găsește, nu știe unde este și probabil a pierdut-o.

A relatat că, la data de 09 iulie 2024, a primit un mesaj de la BC „Victoriabank" SA privind blocarea contului său în sumă de 127 000 lei și a contului în euro - 6 500 euro, ca urmare a sechestrului aplicat de executorul judecătoresc Maxim Romaliischi. Ulterior, la data de 15 iulie 2024, a recepționat de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată și actele anexate, prin care reclamantul solicită încasarea de la el a pretinsului împrumut de 6 500 Euro, a penalități contractuale de 3500 Euro și a cheltuielilor de judecată.

A reiterat că, reieșind din cele declarate, reclamantul acționează cu rea-credință, în mod ilicit, iar prin simulația recipisei din 20 iunie 2022 urmărește obținerea unei îmbogățiri nejustificate în mărime de circă 10 000 Euro și 12 490 lei. Prin urmare, având în vedere că în temeiul recipisei din 20 iunie 2022 nu i-a fost transmise în proprietate mijloace bănești în sumă de 6 500 Euro, iar comportamentul reclamantului relevă rea-credință și existența unei simulații a recipisei, rezultă că pretinsul contract de împrumut din 20 iunie 2022 este nul și nu produce niciun efect juridic.

Solicită constatarea nulității recipisei/contractului de împrumut din 20 iunie 2022, respingerea acțiunii ca neîntemeiată și abuzivă și încasarea din contul reclamantului, în beneficiul său, a cheltuielilor de judecată (f. d. 72-89).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 22 ianuarie 2026, a fost acceptată spre examinare cererea reconvențională depusă la data de 06 noiembrie 2025 de către Mihail Ghiluşca împotriva lui Victor Boldișor cu privire la constatarea ineficienței actului juridic și încasarea cheltuielilor de judecată, pentru a fi examinată concomitent cu acțiunea inițială.

La data de 06 noiembrie 2025, Mihail Ghiluşca a depus cerere reconvențională împotriva lui Victor Boldișor cu privire la constatarea ineficienței actului juridic și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii reconvenționale pârâtul a reiterat argumentele de fapt invocate în referință, indicând că, admiterea acțiunii reconvenționale exclude în totalitate admiterea acțiunii inițiale.

Suplimentar, a comunicat că, l-a notificat în repetate rânduri pe Victor Boldișor despre imposibilitatea executării obligației de plată a prețului

automobilului, atât prin telefonic, cât și față în față cu el, motiv pentru care a manifestat intenția evidentă de a „înceta” înțelegerea anterioară (rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare), cu returnarea automobilului după efectuarea reparațiilor necesare. Victor Boldișor a acceptat la acel moment propunerea, iar în august 2023 automobilul a fost returnat proprietarului.

A specificat că, existența contractului de vânzare-cumpărare a fost confirmată în repetate rânduri chiar de Victor Boldișor, care, la data de 05 iulie 2023, a depus la Inspectoratul de poliție Orhei o cerere, prin care a solicitat localizarea și returnarea automobilului, motivând că, el nu și-ar fi onorat obligațiile de achitare în rate a automobilului și l-ar fi înstrăinat unei persoane terțe, iar procura ar fi expirat. Totodată, Victor Boldișor a declarat că, deține o recipisă din partea lui, potrivit căreia urma să folosească automobilul, cu ulterioara răscumpărare în rate, recipisă pe care refuză să o anexeze la materialele procesului penal.

A invocat că, potrivit afirmațiilor reclamantului, în aceeași zi acesta ar fi realizat concomitent următoarele acțiuni, ar fi înstrăinat automobilul către el în schimbul sumei de 6 500 Euro, sumă care urma a fi achitată în rate până la data de 20 decembrie 2022, ar fi îndeplinit la notar o procură pentru ca el să poată poseda și folosi automobilul până la executarea integrală a obligațiilor de plată și, totodată, i-ar fi oferit un împrumut în mărime de 6 500 Euro, care urma să fie rambursat ulterior, tot în rate, până la aceeași dată de 20 decembrie 2022.

A notat că, în contradicție cu pretențiile reclamantului, atrage atenția asupra incidenței unor practici perfect uzuale în materia înstrăinării autovehiculelor achitate în rate, și anume, întocmirea unei procuri, însoțite de o recipisă cu privire la un împrumut, valabile până la achitarea integrală a prețului, moment în care urmează a fi înregistrate definitiv drepturile noului proprietar în registrul de publicitate. Această „structură” de acte juridice este larg răspândită în practica vânzărilor de autovehicule, fiind utilizată pentru a evita încheierea unor acte juridice complexe și suportarea unor cheltuieli notariale suplimentare.

A declarat că, această structură a fost confirmată chiar de Victor Boldișor în declarațiile sale la Inspectoratul de poliție Orhei, unde acesta a menționat că, deține o recipisă, din care reiese că, el urma să folosească automobilul, cu ulterioara răscumpărare în rate, aceeași recipisă în baza căreia reclamantul pretinde încasarea unei datorii inexistente.

A subliniat că, legislatorul a definit cadrul juridic aplicabil „situației” formate între reclamant și pârât prin instituția simulației, întrucât la întocmirea recipisei, au fost urmărite producerea unor efecte juridice diferite de cele specifice unui contract de împrumut, iar ca urmare, consideră că, recipisa reprezintă un act juridic simulat și solicită constatarea simulației acesteia.

A reiterat că, procura și recipisa nu fac decât să confirme existența acordului de voință între părți privind încheierea contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, or, procura a servit drept soluție temporară pentru ca el să poate folosi automobilul până la achitarea prețului, iar prin recipisă Victor Boldișor urmărea o garanție formală de plată a acestuia. Mai mult ca atât, Victor Boldișor nu doar că nu a negat, ci și a confirmat în repetate rânduri existența contractului, motiv pentru care încheierea acestuia devine incontestabilă.

A comunicat că, recipisa nu confirmă existența unui raport juridic de împrumut și nu consfințește natura și conținutul unui asemenea raport, întrucât, în mod elementar, aceasta nu întrunește toate componentele ale unui act juridic, cu atât mai puțin pe cele specifice unui contract de împrumut.

A menționat că, la data de 22 iunie 2022, Victor Boldișor nu i-a oferit un împrumut în sumă de 6 500 Euro, iar el nu a primit în proprietate de la acesta mijloace bănești în această sumă.

A notat că, recipisa constituie un act juridic simulat, întrucât la momentul încheierii acesteia, părțile urmăreau în realitate încheierea unui contract de vânzare-cumpărare (contract secret) și nicidecum a unui contract de împrumut.

A specificat că, efectele juridice ale actelor simulate sunt ineficiența acestora, iar constatarea caracterului simulat al recipisei implică necesitatea constatării ineficienței acesteia.

Astfel, reieșind din circumstanțele enunțate, în temeiul art. 309 alin. (1), 312 alin. (1)-(3), 317 alin. (1)-(2), 992 alin. (1)-(2), 1027 alin. (1)-(2), 1028, 1089 alin.(1)-(3), 1090 alin. (1)-(3), 1100 alin. (1)-(2), 1101, 1242 alin. (1)-(5) din Codul civil, solicită constatarea simulației relative a recipisei din 20 iunie 2022, constatarea ineficienței acesteia și încasarea din contul reclamantului în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică (f. d. 105-118).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului, avocatul Radu-Ștefan Patrașanu a susținut acțiunea inițială și a solicitat admiterea acesteia, precum și respingerea acțiunii reconvenționale ca fiind neîntemeiată.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului, avocatul Emanoil Ploșnița a susținut acțiunea reconvențională și a solicitat admiterea acesteia, precum și respingerea acțiunii inițiale ca fiind neîntemeiată.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele cauzei, instanța de judecată consideră acțiunea inițială neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, iar acțiunea reconvențională întemeiată și care urmează a fi admisă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Iar, în conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Conform art. 9 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Conform art. 308 din Codul civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.

Articolul 312 alin. (1) și (2) din Codul civil prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

Consimțământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Conform art. 315 alin. (1) și (2) din Codul civil, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Obiectul actului juridic trebuie să fie licit, să se afle în circuit civil şi să fie determinat sau determinabil cel puţin în specia sa.

În sensul art. 321 alin. (1) și (2) din Codul civil, trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.

În cazul în care, conform legii sau învoielii între părți, actul juridic trebuie încheiat în scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părți, cît şi printr-un schimb de scrisori, telegrame, documente electronice, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Conform art. 328 alin. (1) și (2) din Codul civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.

Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părțile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora.

Conform art. 330 alin. (1) din Codul civil, nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părţii ocrotite pe calea acțiunii oblice. Instanța de judecată nu poate să o invoce din oficiu.

Conform art. 357 alin. (1)-(3) din Codul civil, dacă, conform legii, actul juridic, fără a fi nul sau anulabil, nu produce, total sau parțial, efectele sale juridice, el este, în această parte, ineficient.

Actul juridic devine eficient de îndată ce este înlăturat temeiul de ineficiență.

Ineficiența actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o invoce din oficiu după ce a ascultat participanții la proces.

Conform art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 775 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Articolul 776 din Codul civil prevede că, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii, iar art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil prevede că, temeiul executării rezidă în existenta unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Art. 992 din Codul civil prevede că, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

Conform art. 1089 alin. (1)-(3) din Codul civil, simulația unui contract poate fi absolută sau relativă.

Simulația este absolută atunci cînd părțile încheie contractul fără intenția de a produce efecte juridice.

Simulația este relativă atunci cînd părțile încheie contractul cu intenția ca el aparent să producă efecte juridice diferite de efectele dorite cu adevărat de către părți (contract secret).

Conform art. 1090 alin. (1)-(3) din Codul civil, contractul simulat nu produce efecte între părți.

Contractul secret produce efecte numai între părți și, dacă din natura contractului ori din stipulația părților nu rezultă contrariul, între succesorii lor universali sau cu titlu universal.

Cu toate acestea, contractul secret nu produce efecte nici între părți dacă nu îndeplinește condițiile cerute de lege pentru încheierea sa valabilă.

Conform art. 1100 alin. (1) și (2) din Codul civil, contractul trebuie interpretat pe principiile bunei-credințe.

Contractul se interpretează după intenția comună a părților, fără a se limita la sensul literal al termenilor utilizați.

Conform art. 1101 din Codul civil, la interpretarea contractului se va ține cont de natura lui, de circumstanțele în care a fost încheiat, de interpretarea care este dată acestuia de către părți sau care poate fi dedusă din comportamentul lor de pînă la și de după încheierea contractului, precum şi de uzanțe.

Articolul 1027 alin. (1) și (2) din Codul civil prevede că, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Sunt esențiale clauzele care sunt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părți, trebuie realizat un acord.

Conform art. 1242 alin. (1) din Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.

Conform art. 1248 alin. (1) și (2) din Codul civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4).

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 20 iunie 2022, Mihail Ghiluşca a întocmit o recipisă cu următorul conținut (potrivit textului original redactat de autor): „Eu, Ghiluşca Mihail seria B48082041 idnp *****, Chișinău, str. Ginta Latină,12/17, ap. 5, astăzi la data de 20.06.2022 iau cu împrumut suma de 6 500 (șase mii cinci sute) de la cetățeanul Boldișor Victor, A27140319, idnp *****, sat. Bolohan, rn. Orhei, mă oblig să întorc suma de 6 500 euro (șase mii 500 euro) până la data 20.12.2022 inclusiv, în cazul în care rambursarea datoriei depășește data 20.12.2022 mă oblig să achit penalitatea 0,2% din suma neachitată la data 21.12.2022. Rambursarea datoriei se va efectua parțial în fiecare lună, dar nu va depăși data de 20 a fiecărei luni, în cazul în care depășește 30 zile din momentul ultimei achitări garantează dreptul creditorului de a se adresa în instanța de judecată pentru rambursarea integrală a datoriei. Data - 20.06.2022. Semnătură” (f. d. 9).

Prin acțiunea înaintată, Victor Boldișor pretinde că, a predat lui Mihail Ghiluşca mijloace bănești în sumă de 6 500 Euro, pe care acesta urma să le ramburseze până la data de 20 decembrie 2022, însă nu și-a executat obligațiunile asumate, solicitând în consecință încasarea datoriei în mărime de 6 500 Euro și a penalității contractuale în mărime de 3 500 Euro.

La rândul său, Mihail Ghiluşca a invocat că, pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate, întrucât suma de 6 500 Euro nu i-a fost niciodată predată, iar recipisa semnată la data de 20 iunie 2022 nu confirmă remiterea efectivă a sumei și reprezintă un act juridic simulat, redactat unipersonal de către el.

Pârâtul a susținut că, recipisă a fost întocmită în contextul discuțiilor privind achiziționarea automobilului de model ***** fără intenția de a crea un veritabil contract de împrumut, astfel încât actul aparent nu reflectă voința reală a părților, solicitând constatarea simulației relative a recipisei și constatarea ineficienței acesteia.

Reieșind din prevederile art. 1247 alin. (1) din Codul civil, contractul de împrumut impune condiția ca în cazul împrumuturilor bănești predarea cu titlu de împrumut în vederea încheierii contractului să fie efectuată în așa mod încât împrumutatul să poată dispune de sumele împrumutate din momentul acordării împrumutului.

Prin urmare, deoarece contractul este translativ de proprietate, atât împrumutătorul, cât și împrumutatul trebuie să aibă capacitatea să îndeplinească condițiile cerute de lege pentru actele de dispoziție și capacitatea de a încheia astfel de acte.

Chiar dacă Codul civil nu conține reguli speciale privind forma contractului de împrumut, sunt aplicabile regulile generale referitoare la forma convenției, prevăzute la art. 321 și 322 din Codul civil, conform cărora actele juridice dintre persoane juridice, dintre persoane juridice și persoane fizice se încheie în formă scrisă dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1 000 lei, iar în cazurile prevăzute de lege indiferent de valoarea obiectului.

Faptul încheierii contractului de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris semnat de părți (împrumutat și împrumutător), prin telegrame, documente electronice, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Instanța de judecată notează că, părțile unui contract de împrumut reprezintă elemente obligatorii ale acestuia și trebuie să fie identificate fără a exista dubii în privința identității lor.

La caz, instanța de judecată atestă că, recipisa din 20 iunie 2022, întocmită unilateral de către Mihail Ghiluşca, aparent atestă existența și întinderea obligațiilor asumate de acesta față de Victor Boldișor.

Prin urmare, alegațiile pârâtului, potrivit cărora recipisa nu ar conține elementele esențiale ale unui act juridic, întrucât împrumutătorul nu și-ar fi exteriorizat voința de a-i acorda împrumutatului împrumutul în sumă de 6 500 Euro, aceasta nu ar fi semnată de pretinsul împrumutător și textul acesteia nu ar reflecta caracterul real și translativ de proprietate al sumei, sunt eronate.

Or, deși recipisa litigioasă nu constituie în sine un contract de împrumut, în mod obișnuit întocmirea unui asemenea înscris ar putea confirma existența raporturilor juridice specific unui contract de împrumut, prin prisma art. 321 alin.(2) din Codul civil, întrucât recipisa reprezintă un înscris semnat de debitor prin care acesta recunoaște obligația.

În aceste condiții, nulitatea recipisei nu este incidentă, contrar argumentelor expuse de pârât prin referința depusă, fiind reținute ca plauzibile susținerile acestuia din acțiunea reconvențională privind existența simulației relative a recipisei din 20 iunie 2022 și, în consecință, ineficiența acesteia.

Or, pârâtul a prezentat un șir de înscrisuri care clarifică circumstanțele în care a fost întocmită recipisa litigioasă, evidențiind interpretarea pe care părțile au atribuit-o acestui înscris și explicând comportamentul lor anterior și ulterior semnării acestuia.

Așadar, relațiile contractuale dintre părți au început cel târziu la data de 19 iulie 2020, când a fost întocmită o recipisă semnată de ambele părți, prin care

Mihail Ghilușca a confirmat recepționarea sumei de 4 000 Euro, achitată în avans la data de 18 iulie 2022, precum și primirea automobilului de model Ford Transit, cu nr. de înmatriculare ORBM 657, evaluat la 6 400 Euro, cu mențiunea că înregistrarea acestuia urma să fie efectuată pe numele său după finalizarea și instalarea mobilei în valoare de 10 400 Euro (f. d. 132).

Deja la data de 20 iunie 2022 a fost întocmită recipisă litigioasă (f. d. 9).

Tot la data de 20 iunie 2022, notarul Cristina Veveriță a autentificat procura nr. 2-7470, prin care Victor Boldișor l-a împuternicit, pentru un termen de 6 luni, pe Mihail Ghilușca să îi reprezinte interesele sale în fața tuturor persoanelor competente (inclusiv IP „Agenția Servicii Publice", Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare conducătorilor auto, vama, poliția auto, companiile de asigurare), în scopul de a poseda și administra mijlocul de transport, ce îi aparține, cu numărul de înmatriculare ORBM 651, anul producerii 2006, modelul Ford Transit, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pe teritoriul altor state (f. d. 122-124).

Ulterior, la data de 05 iulie 2023, Victor Boldișor a depus la Inspectoratul de poliție Orhei o cerere, prin care a solicitat localizarea și returnarea automobilului, întrucât a expirat termenul de valabilitate a procurii și Mihail Ghilușca nu și-a onorat obligațiile de achitare a autovehiculului ce îi aparține, înstrăinându-l unei terțe persoane (f. d. 121).

Potrivit proceselor-verbale de audiere a victimei din 05 iulie 2023 și 14 iulie 2023, reclamantul a declarat că, a depus o cerere la Judecătoria Chișinău pentru examinarea litigiului privind automobilul, menționând că deține o recipisă, prin care s-a convenit ca pârâtul să folosească automobilul, cu posibilitatea răscumpărării în rate, însă nu a anexat recipisa la materialele procesului penal (f. d. 124-125, 126-127).

La data de 10 august 2023, prin ordonanța privind refuzul de a porni urmărirea penală și clasarea procesului penal, procurorul din cadrul Procuraturii raionului Orhei, Alexandru Morgun a dispus refuzul începerii urmăririi penale, din motivul că, nu sunt întrunite elementele infracțiunii. În motivarea ordonanței menționate, inter alia, s-a reținut că, existența unei tranzacții de drept civil, reflectată prin înțelegerea prealabilă dintre Victor Boldișor și Mihail Ghilușca, potrivit căreia Victor Boldișor i-a vândut lui Mihail Ghilușca automobilul de model *****, întocmind în acest sens o procură autentificată notarial, prin care îl împuternicea pe Mihail Ghilușca să posede și să administreze mijlocul de transport enunțat, iar ultimul urmând să achite suma de 6500 Euro în termen de 6 luni, fără a-și executa obligația din circumstanțele descrise, nu poate constitui modalitatea de realizare a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 190 din Codul penal (f. d. 129-131).

Astfel, instanța de judecată reține că, prin înscrisurile atașate la materiale cauzei de către Mihail Ghiluşca se confirmă existența unor raporturi juridice între părți, caracterizate prin transmiterea și folosirea automobilului, asumarea unor obligații de plată, întocmirea unei procuri, aceste raporturi fiind recunoscute expres, atât prin înscrisurile semnate de părți și în declarațiile ulterioare ale reclamantului, cât și de către organul de urmărire penală.

Ansamblul acestor probe denotă că, recipisa din 20 iunie 2022 nu a apărut în mod izolat, ci derivă dintr-un context contractual mai amplu, deja existent, ceea ce impune interpretarea sa în corelație cu comportamentul constant al părților și cu înțelegerile lor anterioare, context care contrazice aparența unui contract de împrumut.

La caz, părțile au urmărit crearea unui alt raport juridic diferit de cel reflectat în recipisă, adică transmiterea și eventual vânzarea automobilului, cu plata eșalonată a prețului, și nicidecum transmiterea unei sume de bani cu titlu de împrumut.

Totodată, instanța de judecată constată că, Victor Boldișor, prin intermediul avocatului Radu-Ștefan Patrașanu, a oferit o motivare evazivă cu privire la apariția pretinsei datorii a cărei încasare se solicită prin hotărâre judecătorească, afirmând că, ar fi predat mijloace bănești în sumă de 6 500 Euro, pe care pârâtul Mihail Ghiluşca urma să le ramburseze până la data de 20 decembrie 2022 inclusiv, deși acesta cunoștea cu certitudine că, suma respectivă niciodată nu a fost predată.

Instanța de judecată consideră că, un asemenea comportament este departe de standardul de bună-credință consacrat în art. 11 alin. (1) din Codul civil, care impune părților o conduită caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere și luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic. Conform art. (2) al aceluiași articol, în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Or, declarațiile reclamantului, formulate în mod neconcordant cu realitatea faptică demonstrată în cadrul examinării prezentei cauze, denotă o conduită lipsită de onestitate și deschidere, incompatibilă cu exigențele bunei-credințe.

În consecință, instanța de judecată atestă că, recipisă din 20 iunie 2022 constituie un act simulat, întrucât aceasta nu exprimă voința reală a părților, ci reprezintă doar o formă exterioară menită să acopere raportul juridic efectiv dintre acestea, fiind întocmită cu intenția ca el aparent să producă efecte juridice diferite de efectele dorite cu adevărat de către părți, iar partea interesată nu a reușit să răstoarne această concluzie prin probe pertinente și concludente.

Astfel, instanța de judecată conchide de a admite acțiunea reconvențională depusă de către Mihail Ghiluşca și de a constata ineficiența recipisei datată cu data de 20 iunie 2022, având în vedere caracterul relativ al simulației.

Or, sancțiunea aplicabilă pentru simularea relativă constă în ineficiența actului aparent, care nu produce efecte între părți, urmând a prevala raportul juridic real (transmiterea și folosirea automobilului, cu obligația de plată eșalonată), rezultat din înțelegerile anterioare și ulterioare ale acestora, în măsura în care acesta întrunește condițiile de validitate prevăzute de lege, fiind singurul act susceptibil de a produce efecte juridice.

De altfel, chiar și în ipoteza existenței unui contract de împrumut valabil încheiat de părți la data de 20 iunie 2022, exteriorizat prin recipisa din aceeași dată și a lipsei incidenței ineficienței acesteia, instanța de judecată reține că, deși semnarea recipisei ar putea atesta existența intenției lui Mihail Ghiluşca, în calitate de împrumutat, de a crea un raport juridic contractual, contrar cerințelor art. 117, 118 și 122 din Codul de procedură civilă, la caz, nu a fost demonstrată predarea efectivă de către Victor Boldișor a sumei de 6 500 Euro.

Or, simple afirmații nesusținute de probe nu pot fi considerate dovedite, întrucât procesul civil se desfășoară în temeiul principiului contradictorialității și al legalității administrării probelor. Lipsa totală a probelor privind faptele invocate denotă absența unui minim efort de demonstrare din partea reclamantului, iar instanța nu poate suplini integral această omisiune fără a aduce atingere principiului disponibilității și contradictorialității.

Instanța de judecată reține că, fapta invocată de reclamant nu poate constitui un temei suficient pentru exonerarea acestuia de obligația probațiunii și nici nu poate fundamenta, în mod exclusiv, admiterea acțiunii în forma în care a fost formulată. Argumentele prezentate în cererea de chemare în judecată au un caracter declarativ, nefiind susținute prin probe concludente, motiv pentru care nu pot fi considerate ca temei pentru admiterea pretențiilor formulate.

În dreptul procesual civil, sarcina probațiunii revine celui care afirmă existența unui drept sau a unei obligații, nu celui care neagă, întrucât anume creditorul urmează să dovedească remiterea efectivă a banilor. La caz, o asemenea remitere nu a fost demonstrată, fiind probat dimpotrivă contrariul.

Astfel, reieșind din cele invocate supra, instanța de judecată conchide că, acțiunea depusă de către Victor Boldișor este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Având în vedere că acțiunea inițială a fost respinsă, instanța de judecată, prin prisma art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, va respinge și cererea lui Victor Boldișor privind compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a

fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Din materialele dosarului rezultă că, la depunerea cererii reconvenționale, pârâtul a achitat taxa de timbru în sumă de 200 de lei și taxa de stat în sumă de 250 de lei (f. d. 119, 120).

Prin urmare, reieșind din faptul că, acțiunea reconvențională a fost admisă, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la Victor Boldișor în beneficiul lui Mihail Ghilușca taxa de timbru în sumă de 200 de lei și taxa de stat în sumă de 250 de lei.

În conformitate cu art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se respinge acțiunea depusă de către Victor Boldișor împotriva lui Mihail Ghilușca cu privire la restituirea împrumutului și încasarea penalității contractuale și a cheltuielilor de judecată ca neîntemeiată.

Se admite acțiunea reconvențională depusă de către Mihail Ghilușca împotriva lui Victor Boldișor cu privire la constatarea ineficienței actului juridic și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată ineficiența recipisei datată cu data de 20 iunie 2022.

Se încasează de la Victor Boldișor (IDNP *****) în beneficiul lui Mihail Ghilușca (IDNP *****) taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) de lei și taxa de stat în sumă de 250 (două sute cincizeci) de lei.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Tatiana Balan